

Занизький очікуваний бюджет закупівлі: як бути учаснику?

Питання читача.

Чи може учасник подати тендерну пропозицію з ціною вищою, ніж очікувана вартість закупівлі, встановлена замовником? Що робити, якщо замовник (не)свідомо занижує очікувану вартість процедури закупівлі, щоб двічі відмінити тендер, а потім провести переговорну процедуру закупівлі та закупити товари / роботи / послуги у «потрібного» учасника? Чи можливо такі дії замовника оскаржити в АМКУ? Як ще можна вплинути на замовника?

Відповідь експерта.

Вітаю! Як відповісти замовнику, який запитує цінові пропозиції для аналізу ринку та середніх цін щодо предмета закупівлі, ми розглянули на порталі RADNUK.COM.UA у статті «[Відповідаємо на запит цінової пропозиції замовника](#)». Сподіваємося, наші поради стануть у пригоді учасникам та допоможуть замовнику сформулювати реальну очікувану вартість предмета закупівлі.

Але як бути потенційному учаснику в разі, якщо замовник уже оголосив процедуру закупівлі із заниженою очікуваною вартістю? Як відомо, замовник здійснює закупівлю відповідно до річного плану. Пунктом 3 частини 2 статті 4 Закону України «Про публічні закупівлі» (далі — Закон) передбачено, що в річному плані повинна міститися така інформація, як розмір бюджетного призначення та / або очікувана вартість предмета закупівлі.

Інформація щодо очікуваної вартості предмета закупівлі обов'язково зазначається в оголошенні про проведення відкритих торгів (частина 2 статті 21 Закону) та оголошення про проведення спрощеної закупівлі (частина 3 статті 14). Тобто замовник обов'язково зазначає очікувану вартість предмета закупівлі і в оголошенні про проведення процедури закупівлі / спрощеної закупівлі.

Частиною 4 статті 26 Закону передбачено, що ціна тендерної пропозиції / пропозиції не може перевищувати очікувану вартість предмета закупівлі, зазначену в оголошенні про проведення конкурентної процедури закупівлі / спрощеної закупівлі.

Так само електронна система закупівель (далі — ЕСЗ) не надає функціональної можливості встановити учаснику цінову пропозицію вищу, ніж очікуваний бюджет закупівлі. Як бачимо на Рисунку, очікувана вартість закупівлі, встановлена замовником, складає 550 000 грн з ПДВ. Якщо учасник має намір встановити ціну вищу, наприклад 552 000 грн з ПДВ, ЕСЗ не надає йому такої можливості, блокує електронне поле «Сума

пропозиції» та попереджає: «Ставка обов'язкова для заповнення та не повинна бути більше ніж 550 000 грн з ПДВ».

The screenshot shows a procurement portal interface. On the left, there is a list of bid details: 'Очікувана вартість' (Expected value) at 550 000,00 грн. з ПДВ, 'Крок аукціону' (Bid step) at 2 750,00 грн. з ПДВ, and 'Вартість участі у лоті' (Lot participation fee) at 510,00 грн. On the right, there is a form with a text input field containing '552 000,00'. Below the input field, there is a warning message: 'Ставка обов'язкова до заповнення та не повинна бути більше, ніж 550 000,00 грн. з ПДВ'. There is also a button labeled 'Додати інформацію про субпідрядника' (Add information about subcontractor) and a note 'Інформація про субпідрядника (залишилось 512 знаків)' (Subcontractor information (512 characters remaining)).

Рисунок

Таким чином, якщо очікуваний бюджет, встановлений замовником, занижений, у потенційного учасника є вибір:

або не брати участі взагалі,

або брати участь у закупівлі та усвідомлювати, що в разі перемоги рентабельність договору про закупівлю буде невисокою.

Навіть якщо потенційного учасника відлякала низька очікувана вартість та він не взяв участі, радимо все одно слідкувати за цією закупівлею. Буває, що замовник (не)свідомо занижує очікувану вартість процедури закупівлі та двічі відмінює тендер, а потім проводить переговорну процедуру закупівлі та закуповує товари / роботи / послуги в одного учасника без конкуренції та аукціону, оскільки така можливість передбачена пунктом 1 частини 2 статті 40 Закону. Але в такому випадку предмет закупівлі, його технічні та якісні характеристики, а також вимоги до учасника процедури закупівлі не повинні відрізнятися від вимог, що були визначені замовником у тендерній документації.

Як бути, якщо замовник провів два рази відкриті торги, а потім проводить переговорну процедуру закупівлі, при цьому очікувана вартість залишилася такою самою, але замовник, наприклад, зменшив кількість товару, чим збільшив ціну за одиницю? Учасник має право звернутися зі скаргою до Постійно діючої адміністративної колегії Антимонопольного комітету України з розгляду скарг про порушення законодавства у сфері публічних закупівель (далі — Колегія) та оскаржити дії замовника як такі, що порушують права учасника та охоронювані законом інтереси.

До вашої уваги практика оскарження схожої ситуації під час проведення переговорної процедури закупівлі: рішення Колегії № 8498-р/пк-пз від 20.04.2021, оголошення № [UA-2021-04-02-003067-а](#).

Під час розгляду скарги Колегія встановила, що кількість та строк поставки товарів, виконання робіт чи надання послуг під час проведення замовником переговорної процедури закупівлі відрізняються від вимог, що були визначені замовником у тендерній документації за процедурами закупівель, які були напередодні двічі відмінені.

Колегія виявила в діях замовника під час проведення зазначеної переговорної процедури закупівлі порушення, а саме безпідставне застосування процедури закупівлі, яке вплинуло на об'єктивність визначення переможця процедури закупівлі та яке неможливо усунути через виявлені порушення законодавства з питань публічних закупівель, що є підставою для відміни процедури закупівлі відповідно до вимог частини восьмої статті 40 Закону, та зобов'язала замовника відмінити процедуру закупівлі.

Бажаємо вам наснаги, ефективності та перемог у публічних закупівлях. Більше статей за темою читайте на порталі RADNUK.COM.UA, адже вони обов'язково стануть вам у пригоді:

[«Відповідаємо на запит цінової пропозиції замовника»;](#)

[«Замовник вимагає довідку МВС за попередній період, як бути?»;](#)

[«Неповернення коштів за скаргу при внесенні змін до ТД замовником»;](#)

[«Щодо оскарження згоди на обробку персональних даних»;](#)

[«9 типових дискримінаційних вимог замовника. Стаття 16 Закону».](#)